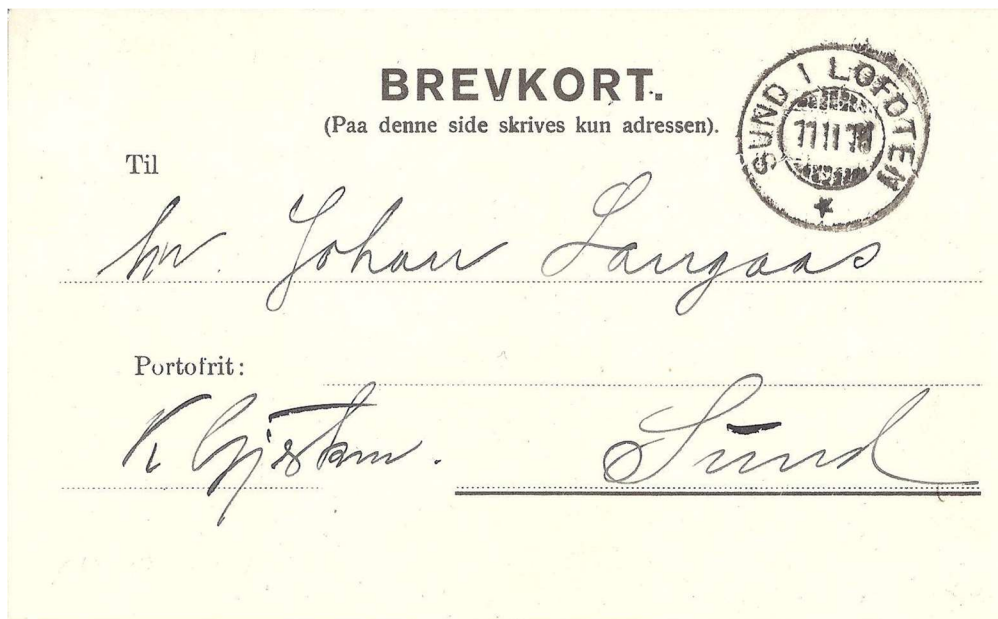

NAVNLØST PORTOFRITT BREVKORT

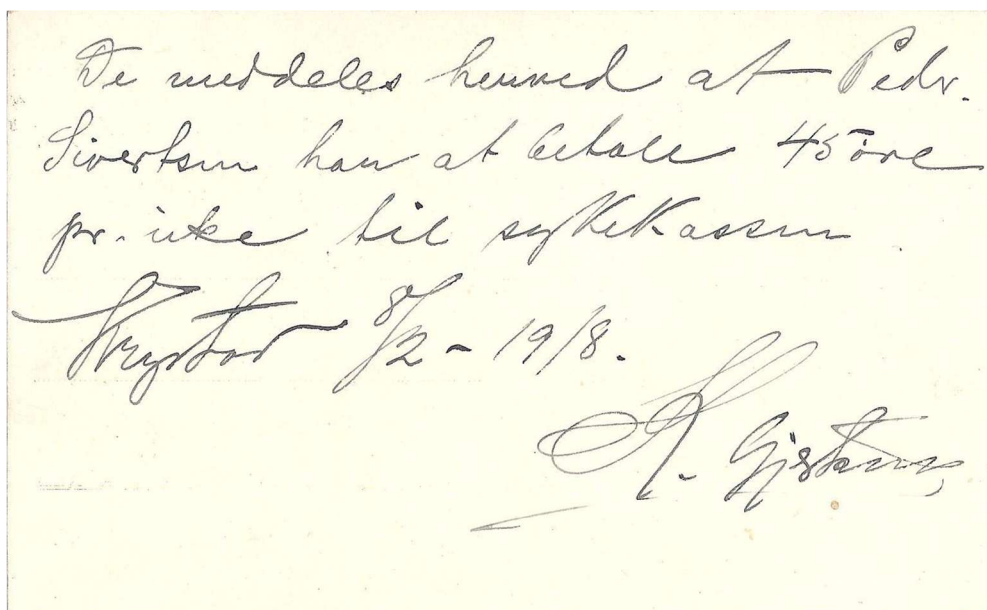
av
Tore Haga

Portofrie brevkort er så mangt. Vi har nøytrale korrespondansekort, korrespondansekort med avsenders etatsnavn påtrykt, og vi har mange ulike spesialkort med trykt tekst i anledning ulike formål. Alle de nøytrale korrespondansekortene jeg gjennom mange år har sett inntil nylig, har på forsiden hatt påtrykt opplysning om hvem som har levert disse.

Nylig, det var den dagen jeg i oktober 2021 fikk tilsendt en lot kort og konvolutter jeg hadde fått tilslaget på, og blant disse var et portofritt kort som jeg hadde sett bare forsiden av.

Siden der ikke sto noe om leverandør, hadde jeg antatt at det kunne være et spesialkort. Noe overrasket fant jeg at det faktisk var et nøytralt korrespondansekort.

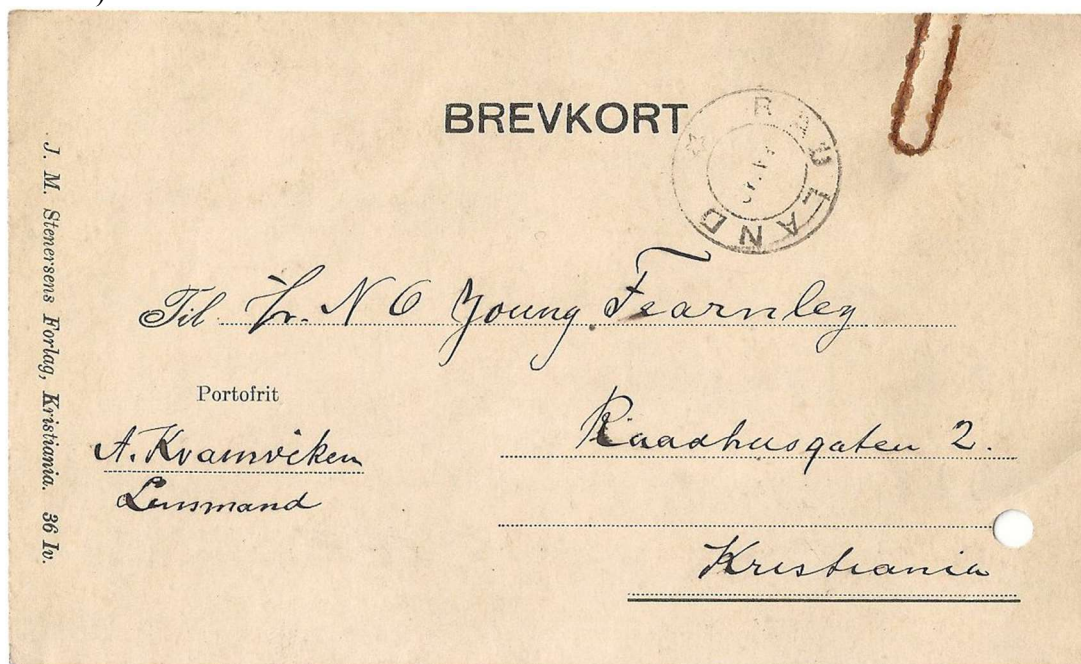

Det er ikke påført noe stempel eller annet som identifiserer avsender, men det var nok en representant for sykekassen i Flakstad som nå henvendte seg til en arbeidsgiver. Jeg forstår teksten slik at det ikke var snakk om arbeidsgiverens ansvar, men om arbeidstakerens plikt til å betale

trygdeavgift.

Trygdehistorie kan vel være interessant, men er neppe noe å skrive utførlig om til Selskapets nettsider. Det som er posthistorisk interessant, er at kortet ikke hadde opplysning om leverandør. Ordningen var at leverandøren hadde kortene i forlag, slik at portofrihets-berettigede brukere kunne henvende seg dit for å få ny forsyning av kort. Det var E. Sem i Fredrikshald som lengst var leverandør, og det var J.M. Stenersens forlag i Kristiania som på et tidspunkt overtok oppdraget fra Sem. Det tidligste stampelet jeg har på et Stenersen-kort, er datert 6 II 19, men jeg har svært få kort fra denne leverandøren, og det kan godt være at skiftet skjedde betydelig tidligere, f.eks. rundt årsskiftet 1917/18.

Slik jeg ser det, fremstår det "navnløse" kortet som en slags hybrid. Det har enkelte trekk som er typiske for Sem, slik som linjen (Paa denne side skrives kun adressen), utformingen av Til og dessuten kolon etter Portofrit (som hos Sem er med kraftige bokstaver). Hovedinntrykket er likevel nokså forskjellig fra noen av de versjonene Sem trykte i sine mange år, og minner mer om kjente Stenersen-kort. Særlig er utformingen av BREVKORT tilnærmet likt det nedenstående, og det spinkle Portofrit er nokså likt som på alle mine Stenersen-kort og nedenstående (som ikke mitt, men jeg har scan fra eieren):

Ingen av mine beviselige Stenersen-kort har den nevnte parentesen og kolon etter Portofrit, og jeg synes det ville være rart om Stenersen skulle sløyfe leverandørnavn på kortet. Utenkelig er det likevel ikke. Kanskje har vi med Stenersens første trykning å gjøre, og kanskje forlaget ennå ikke helt hadde funnet den formen som senere er kjent, men hadde videreført noen få av Sems trekk.

Jeg tror dessverre at det kan bli vanskelig å få en sikker løsning på mysteriet, men det er lov å håpe. I alle fall synes jeg det var veldig artig å få kloa i et slikt avvik.